

Fájlkezelés – másként

A kétpaneles fájlkezelőkről.

Bizonyára mindenki találkozott már a KDE vagy a Gnome beépített fájlkezelőjével, amelyben az ablak nagy részét ikonok formájában megjelenő könyvtárak és más állományok foglalják el, a bal oldalon pedig néhány adatot olvashatunk róluk. Ez hatékony lehet, ha valaki az egeret szereti használni és minden csínját-bínját kitanulja a módszernek. Létezik azonban egy másik út is...

A kétpanelesekről általában

Aki még nem látott ilyen elrendezésű fájlkezelőt, annak merőben szokatlan lehet az elv: ugyanazon az ablakon belül két egymás melletti panelen két könyvtár tartalmát jeleníti meg listanézetben. Így az állományok neve fontosabb szerepet kap, mint az ikonjuk, sőt mint látni fogjuk, nem is feltétlenül szükséges ikont rendelni hozzájuk. A név mellett alapbeállításként az összes kilistázott elemről részletes adatok jelennek meg (típusa, mérete, az utolsó módosítás dátuma). Közös tulajdonságuk még, hogy néhány egyszerű billentyűparancs elsajátításával jelentősen fel lehet gyorsítani a munkát: a panelek közül az elrendezésből következően a kurzorbillentyűkkel csak felfelé és lefelé lehet mozogni, a panelek között a TAB billentyű lenyomásával lehet váltani. Továbbá megkönnyíti dolgunkat, ha tudjuk, hogy állományt kijelölni az INSERT billentyűvel, az egyik oldalról a másikra másolni pedig F5-tel lehet. Az F6 billentyűvel a kijelölt állományt áthelyezhetjük, az F3, illetve F4 billentyűkkel pedig belenézhetünk vagy szerkeszthetjük őket. A fontosabb parancsok gyorsbillentyűi általában a képernyő alján vannak megjelenítve, de a leg-

1. kép
A Portos Commander első pillantásra furcsának tűnhet zebracsíkjával

több esetben be tudjuk állítani magunknak, hogy melyik billentyű lenyomására mit válaszoljon a program.

A Pcmm – a zebra

A Pcmm (teljes nevén Portos Commander) első látásra kissé furának tűnhet, ugyanis fejlesztői alapbeállításként csíkos hátteret adtak az állománylistának. Ez abból a szempontból nagyon hasznos, hogy jól elkülöníti az egymás alatt látható bejegyzéseket, viszont, ha gyorsan haladunk lefelé, a felfelé futó zebracsíkok kissé összefolynak. A név mellett szereplő kis ikonokat a KDE fájl típus-beállításai alapján rendeli az állományokhoz, és ugyanezen rendszer alapján ismeri fel, hogy milyen programmal lehet őket megnyitni. A *Név* oszlop szélességét önműködően növeli, ha olyan könyvtárba lépünk, amelyben egy nagyon hosszú nevű állomány található, viszont amint elhagyjuk az adott könyvtárat, nem csökkenti vissza a méretet. Ez azt eredményezheti, hogy bár a nevet jól látjuk, a többi tulajdonság eltűnik a látható mezőből, ezért kénytelenek vagyunk saját kezűleg csökkenteni az oszlop szélességét vagy az alsó gördítősávot használni, ha

2. kép A Krusader: korunk lovagja

3. kép
A Gnome Commander szemkímélő színekkel

kíváncsiak vagyunk például a fájlok tulajdonosaira. Ha az egér bal gombjával egy állományt áthúzzunk az egyik oldalról a másikra, megkérdezi, hogy másolni vagy áthelyezni szeretnénk-e, esetleg csak egy hivatkozást hozzon létre a célhelyen, ami a forrásra mutat. Jobb gombbal kattintva kellemes kinézetű menüt kapunk, ami minden bizonnyal ismerős: lehet memóriába másolni, onnan beilleszteni, törölni, átnevezni, könyvtárat létrehozni stb. A SPACE billentyű lenyomására is kijelöli a fájlokat, de semmilyen kiegészítő adatot nem jelenít meg az adott könyvtárról vagy fájlról. A *beállítások* menü viszonylag kevés lehetőséget ajánl fel, a könyvjelzők, a használt szövegszerkesztő és a fájlokról megjelenített adatok megadásán kívül semmi lényegeset.

Krusader – a KDE lovagja

Mivel a Krusader a KDE-csomag része, sok tekintetben függ tőle: ikonjait és fájlátvitel-tulajdonságait teljes egészében a grafikus felület beállításaiából veszi, tulajdonképpen úgy viselkedik, mintha a Konqueror fájlkezelőt bújtatnák volna más bőrbbe. Jobb gombra való kattintással ugyanaz a menü látható, bal gombbal történő áthúzás esetén pedig éppúgy megkérdezi, hogy másolni, áthelyezni vagy hivatkozást létrehozni szeretnénk-e, vagy mégsem csinálunk semmit. A bal gomb egyszeri

4. kép A Midnight Commander

Az 57. CD Magazin/Fajlkeresés könyvtárában megtalálható a programok forráskódja, s a következő parancsokkal tudjuk telepíteni őket:

```
tar -xzf csomag_neve.tar.gz
cd csomag_neve
./configure
make
make install
//Ehhez a lépéshez
rendszergazdai jogosultságok
szükségesek.
```

Ha a parancsok hiba nélkül lefutnak, azonnal ki is próbálhatjuk őket.

kattintására az adott fájlt kijelöli. Másolás és áthelyezés közben a már jól ismert kis ablakocská mutatja, hol tartunk. A SPACE billentyű lenyomására ugyan nem jelöli ki az állományokat, ellenben van egy nagyon hasznos tulajdonsága: ha a fájl felett nyomtuk meg a billentyűt, akkor egy kis ablakban egyszerűen kiírja a méretét; ha viszont könyvtáron állunk, akkor a könyvtár teljes helyfoglalását kiszámolja az összes alkönyvtárával és tartalmazott állományok méretével együtt. A Krusader rendkívül sok beállítási

lehetőséget ad: az *eszközök* menüben a Konfigurátort választva egy kellemes üdvözlőkép után a bal oldalon tudunk a különböző kategóriák közt lépkedni. Megadhatjuk, hogy milyen beállításokkal induljon el, hogyan nézzen ki a felhasználói felület, illetve hogy milyen betűtípust használjon.

Két olyan beállítási lehetőség is van, amelyekre külön is ki szeretnék térni: az egyik a fájlrendszerek önbevezése a könyvtárába (vagyis az automount). Ez olyan környezetben lehet hasznos, amelyben a rendszer nem támogatja az önbevezést; ilyen esetekben a Krusader az adott lemezt egy ideiglenes könyvtárba fűzi be, mindezt számunkra észrevehetetlenül, majd amikor kilépünk a könyvtárból, le is választja. A Krusader másik hasznos tudása, hogy a tömörített fájlokat, mentéseket képes könyvtárként kezelni. Hasonlóan az előbbihez, ha itt belépünk egy archivált fájlba, akkor azt egy ideiglenes könyvtárba kicsomagolja, amelyben aztán szabadon mászkálhatunk, törölhetünk belőle, másolhatunk bele – majd a könyvtár elhagyásakor a kiindulási helyen találjuk magunkat az újra becsomagolt a fájlal, de immár az esetlegesen megváltoztatott tartalommal.

Gnome Commander

Miként a Krusader a KDE-vel, a Gnome Commander – mint neve is mutatja – a Gnome grafikus felülettel áll szoros kapcsolatban: az alapértelmezett programokat a grafikus felület beállításaiából nyeri, és a másolást is a kis felbukkanó ablakban követhetjük nyomon.

Az egér jobb gombjával a szokásos menüt tudjuk előcsalogni, a bal gomb viszont csak a kurzort mozgatja, az állományokat nem jelöli ki. A SPACE billentyűt lenyomva itt is a könyvtár teljes méretét ismerhetjük meg, de nem egy különálló ablakban, hanem a *méret* oszlopban, amelyben eddig a <DIR> bejegyzés szerepelt. Amint elkezdünk valamit gépelni, az nyomban a parancssorban jelenik meg, és az ENTER lenyomására végre is hajtódik. A beállítási lehetőségek száma viszonylag nagy, külön megemlíteném a grafikus lehetőségeket: az alapértelmezett „sötét háttérben világos betűk” témát lecserélhetjük annak fordítottjára, sőt akár valamennyi összetevő

színét mi magunk adhatjuk meg. Kérhetjük, hogy például a különböző típusú állományok más-más színnel jelenjenek meg. FTP-ügyfélként is képes működni, és a hálózaton megosztott erőforrásokat is el tudja Sambán keresztül érni.

mc – egy más világ

A Midnight Commander egy kissé kilóg a sorból, hiszen eddig a grafikus felületen futó alkalmazásokat vettünk sorra, ezzel szemben a Midnight Commander karakteres felületen fut. Kinézete szinte egyáltalán nem hasonlít az eddig tárgyalt három fájlkezelőre, csak az elrendezése és a működése azonos velük. Jó szolgálatot tehet azoknak, akik szeretnének megismerkedni a konzol kínálat lehetőségeivel, esetleg grafikus felület nélküli számítógépen kell dolgozniuk.

Szöveges állományok megjelenítésére és szerkesztésére saját programot használ (mcedit), a fájlátvitásokat a rendszer beállításaiából veszi. Kis erőforrásigényének köszönhetően nagyon gyors és hatékony. Ha valamit a parancssorba begépettünk és a futtatása után kíváncsiak vagyunk az eredményére, nem kell minduntalan kilépni (ezt egyébként az F10 billentyűvel vagy az `exit` parancs beírásával tehetjük meg), elég megnyomni a CTRL+O billentyűkombinációt, és máris láthatóvá válik a szöveges felület. A kombináció ismételt lenyomásával vissza tudunk térni az mc-hez. Beállításokban itt sincs hiány: a színeket, a panelek elhelyezését, a mutatott fájl típusokat és még sok mindent mi magunk állíthatunk be.

Végezetül

Nem kívánok győztest hirdetni a kétpaneles fájlkezelők között, mivel ez nem egy teszt, másrészt mindenkit arra szeretnék bátorítani, hogy használja őket, és találja meg a neki legmegfelelőbbet. Kellemes próbálkozást mindenkinek!

Nagy Lénárd

(nagylenard@monornet.hu)
Másodéves hallgató a BMF Neumann János informatika karán. Szabadidejét többnyire a barátaival tölti, hobbjá a programozás és a néptánc.